

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 24 (726)

2015 m. rugsėjo 26 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

BALTŲ VIENYBĖS DIENĄ SUSITIKO LIETUVOS IR LATVIJOS VADOVAI

Rokiškyje vykusiose Baltų vienybės dienose aptartos šalių ir regionų bendradarbiavimo galimybės

4–5 p.

Rajono meras Antanas Vagonis (kairėje) lydi Seimo Pirmininkę Loretą Graužinienę ir Lietuvos ambasadorių Latvijoje Ričardą Degutį Romo Gurklio nuotr.

Su premjeru aptartas pasiruošimas šiuolaikinės penkiakovės pasaulio taurės finalui Druskininkuose ____ 6 p.

Šalčios krašto perlai

Atidarytas Balinskių dvaras Jašiūnuose ir pagerbti žmonės _____ 8–9 p.

Grybų sostinėje – nauji sumanymai

Pokalbis su Varėnos rajono vadovais apie iššūkius ir jų sprendimus _____ 20–21 p.

Kaip gyvensime emigrantų antplūdžio eroje? Antano Anskaičio žvilgsnis _____ 23 p.

9 771392 246006

BALTŲ VIENYBĖS DIENA

SUSITIKO LIETUVOS IR LATVIJOS VADOVAI

KAROLINA BALTMISKĖ

Jau penkioliktą kartą rugsėjo 22-ąją minima Baltų vienybės diena, taip pažymint 1236 m. įvykusį Saulės mūšį, kuriame buvo sutriuškintas Kalavijuočių ordinas ir nutrauktas baltų žemių užkariavimas. Ta proga Rokiškyje susitiko Lietuvos ir Latvijos šalių vadovai. Į iškilmingą šventės atidarymą atvyko Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė ir Latvijos Saeimos Pirmininkė Inara Murniecė. Kalbėdamos Baltų vienybės dienos ir Rokiškio 516-ųjų metinių šventės atidarymo iškilmėse, abiejų šalių parlamentų vadovės pabrėžė dviejų Baltijos šalių bendradarbiavimo svarbą.

NAUJAS BENDRADARBIAVIMO ETAPAS

Prieš iškilmingą Baltų vienybės dienos atidarymą L. Graužinienė ir I. Murniecė lankėsi Rokiškio krašto muziejuje surengtoje parodoje, skirtoje Lietuvos ir Latvijos nepriklausomybės atkūrimo 25-mečiui, dalyvavo Ilzenbergo dvaro 500 metų jubiliejaus šventės atidaryme.

Baltų vienybės dienose dalyvaujantis lietuvių kilmės Latvijos visuomenės ir politinis veikėjas Romualdas Ražukas, apdovanotas Lietuvos užsienio reikalų ministerijos garbės ženklu už nuopelnus diplomatijoje, pažymėjo, kad jis mato gilią dviejų baltų tautų bendradarbiavimo prasmę tiek puoselėjant kultūrą, tiek kitose srityse. „Kad pasirinktas teisingas kelias, rodo žmonių palaikymas“, – sakė R. Ražukas. Jis taip pat pažymėjo, kad šalių vyriausybės ir parlamentų vadovų susitikimai rodo, jog dviejų tautų bendradarbiavimas įžengia į naują etapą.

Per iškilmingą Baltų vienybės dienų atidarymą už Lietuvos ir Latvijos bendrystės puoselėjimą apdovanotas Lietuvos ambasadorius Ričardas Degutis.

„Galvojant apie mūsų istoriškumą, mūsų baltišką šaknis, manau, kiekvienam lietuviui yra svarbi Baltų vienybės diena. Kartkartėmis susitinkame su Latvijos parlamentarais ir sprendžiame pačius įvairiausius klausimus. Ypač daug dėmesio skiriame kultūrai. Jos iškėlimas į aukščiausią lygmenį, baltiškų tradicijų puoselėjimas – labai svarbus dalykas mūsų tautų ateičiai. Ši šventė – tai bendro pasidžiaugimo šventė, kurios metu pirmą kartą istorijoje susitiko valstybių ir parlamentų vadovai“, – pritarė Seimo narė Rima Baškienė.

TARĖSI VYRIAUSYBIŲ VADOVAI

Baltų vienybės dienos išvakarėse Rokiškyje įvyko Lietuvos ir Latvijos vyriausybės bendras posėdis. Jame aptartos galimybės, kaip sustiprinti šalių bendradarbiavimą įvairiose strategiškai reikšmingose srityse. Posėdžiui vadovavo Lietuvos Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius ir Latvijos

Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius V. Rancevas

Ministrė Pirmininkė Laimduota Straujuma.

Posėdyje pažymėta, kad abi šalys sieja glaudūs ir įvairialypiai santykiai, pabrėžtas sėkmingas praktinis bendradarbiavimas tarp šakinių ministerijų, bendri interesai Baltijos jūros regione ir tvirta partnerystė Europos Sąjungoje ir NATO.

„Šalys išreiškė įsitikinimą, kad abi valstybės kaimynės vienija bendras tarptautinių santykių raidos ir regioninio saugumo situacijos vertinimas. Todėl dabartinės geopolitinės situacijos kontekste būtina aktyviau dirbti skatinant santykių plėtrą regioninės energetikos ir transporto srityse, įskaitant infrastruktūros projektų įgyvendinimą, ir bendradarbiavimą per sieną“, – pažymi Ministras Pirmininkas A. Butkevičius.

Siekdamos pasienio gyventojų gerovės augimo, abi šalys susitarė tęsti Lietuvos ir Latvijos tarpvyriausybinių bendradarbiavimo per sieną komisijos darbą, kuris buvo pripažintas reikšmingu ir veiksmingu formatu sprendžiant įvairius konkrečius, pasienio gyventojams svarbius praktinio bendradarbiavimo klausimus. Šalys susitarė kuo anksčiau sušaukti kitą Tarpvyriausybines bendradarbiavimo per sieną komisijos posėdį.

Posėdyje taip pat buvo išklaudyta 2007–2013 metų Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programos vadovaujanciosios institucijos pateikta informacija apie šią programą ir įgyvendintus paramos projektus, skatinančius pasienio regionų vystymąsi. Posėdžio dalyviai informuoti apie 2014–2020 metų Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programą, kurios lėšomis numatyta finansuoti projektus, skirtus aplinkos išsaugojimui ir kultūros paveldo apsaugai, užimtumo ir socialinės integracijos skatinimui ir viešųjų paslaugų gerinimui.

Išreikštas tvirtas ryžtas tęsti „Rail Baltica“ geležinkelio linijos projekto įgyvendinimo darbus, taip skatinti Baltijos šalių integravimąsi į ES transporto tinklą, įvairinant transporto srautą šiaurės–pietų kryptimi.

Susitikime aptarti energetinio saugumo stiprinimo, migracijos, klimato kaitos ir kiti klausimai.

BENDRADARBIAVIMO VAISIAI

Kaip teigė Jekabpilio miesto mero pavaduotojas Janis Raščevskis, jų draugystė su rokiškėnais prasidėjo dar tarybiniais laikais. O nuo 1990 metų suvienijo ir bendri projektai. „Prisimenu, mes kartu įgyvendinome PHARE programos finansuojamą projektą dėl turizmo plėtros sėlių žemėje. Kitas bendras projektas – Liongino Šepkos parkas. Labai malonu jame apsilankyti. Lietuva turi daug talentingų medžio drožėjų“, – bendrus projektus vardijo J. Raščevskis.

„Dabar Liongino Šepkos parką puošia 60 skulptūrų. Tikimės, kad pavyks pasiekti šimtą“, – svečių papildė Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius Valerijus Rancevas. Direktorius pažymi, kad įgyvendinant bendrus su latviais projektus atnaujintas Rokiškio kultūros centras, sutvarkyti dvaro rūmai. Įgyvendinant bendrą projektą paslaugas praplėtė Rokiškio ligoninė. „Bendradarbiavimas su tarptautiniais partneriais labai svarbus, nes išsiplėčia tarptautiniai ryšiai, išauga darbo su projektais ir bendrų renginių organizavimo patirtis“, – mintimis dalijosi Rokiškio rajono meras Antanas Vagonis.

Rokiškyje vykusio Baltų vienybės diena, pasak administracijos direktoriaus, ne tik graži šventė, padėjusi užmegzti gražius kultūros darbuotojų, amatininkų ryšius, bet ir puiki rajono reklama Rokiškiui, kuris 2019 m. rengiasi tapti kultūros sostine.

ATEITIES PLANAI

Pasak administracijos direktoriaus V. Rancevo, per Baltų vienybės dienas aptartas ir tolesnis bendradarbiavimas. Rokiškėnai planuoja rajono miesteliuose atgaivinti „žaliuosius turgelius“. „Norime prie jų sutvarkyti infrastruktūrą, pastatyti paviljoną, – numatytus darbus vardija direktorius. – Kitas galimas projektas – Rokiškio stadiono atnaujinimas.“

Rajono meras A. Vagonis pažymėjo, kad su partneriais iš Jekabpilio savivaldybės buvo aptarta galimybė dalyvauti 2014–2020 metų Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programoje pagal kultūrinio ir gamtinio paveldo apsaugos, propagavimo ir vystymo prioritetą, rengiant ir teikiant bendrą projektą, kurį įgyvendinant būtų rekonstruota Rokiškio dvaro centrinių rūmų rytinė pusė, sutvarkyta centrinė laiptinė. „Atsižvelgiant į Rokiškio rajono strateginio plėtros plano iki 2022 metų prioritetus ir 2014–2020 metų Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programos teminius tikslus, bendradarbiavimą su partneriais iš Latvijos būtų galima vykdyti turizmo, kultūros, socialinės gerovės, užimtumo skatinimo, saugios kokybiškos gyvenamosios aplinkos kūrimo srityse“, – būsimais planais dalijasi rajono meras.

Romo Gurklio nuotraukos

Lietuvių kilmės Latvijos politinis ir visuomenės veikėjas R. Ražukas (pirmas dešinėje) su Latvijos ir Lietuvos parlamentarais Baltų vienybės dienų atidaryme

Latvių šventinės eitynės Rokiškio gatvėmis

Rokiškio krašto muziejaus pasididžiavimas – Liongino Šepkos sukurta lietuviška Mona Liza

Baltų vienybės dienos dalyvavo Lietuvos ir Latvijos parlamentų vadovės L. Grauzinienė ir I. Murniečė. Giedami Latvijos ir Lietuvos himnai

SU PREMJERU APTARTAS PASIRUOŠIMAS ŠIUOLAIKINĖS PENKIAKOVĖS PASAULIO TAURĖS FINALUI

DIANA SINKEVIČIŪTĖ

Druskininkuose apsilankęs Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius susitiko su Druskininkų meru Ričardu Malinausku, mero pavaduotoju Linu Urmanavičiumi, administracijos direktore Vilma Jurgelevičiene, administracijos specialistais ir aptarė Druskininkų bendruomenei itin aktualius klausimus dėl Druskininkų kultūros rūmų įrengimo ir pasiruošimo šiuolaikinės penkiakovės pasaulio taurės finalui, 2017 m. vyksiančiam Druskininkuose. Susitikime atkreiptas dėmesys, kad šie klausimai aktualūs ne tik kurortui, bet ir visos Lietuvos įvaizdžio formavimui.

Susitikimo savivaldybėje metu su premjeru buvo aptarta Sportininkų rengimo ir reabilitacijos centro veikla, pristatyti jau atlikti darbai ir būtina įrengti infrastruktūra, diskutuota sklandaus prestižinių šiuolaikinės penkiakovės pasaulio taurės finalo varžybų organizavimo klausimais.

Kita svarbi susitikimo tema – Druskininkų kultūros ir kongresų rūmų įrengimas. Susitikime pabrėžta, kad aukšto lygio renginiams pritaikytas kultūros centras reikalingas siekiant vienos iš prioritетinių Druskininkų infrastruktūros plėtros turizmo sričių – kultūrinio turizmo plėtros, užtikrinant kurorto patrauklumą, vystant erdvę kultūros industrijai ir tenkinant Druskininkų bendruomenės poreikius.

Premjeras A. Butkevičius pažymėjo, kad per dvi savaites detaliau išanalizuos Druskininkų kultūros centro įrengimo klausimą. „Buvo labai svarbu išgirsti, kokius planus savivaldybė ruošiasi įgyvendinti. Manau, kad kultūros centro, kultūrai pritaikyto objekto

klausimas yra vienas aktualiausių ir artimiausiu metu reikės šį klausimą aptarti su vidaus reikalų, finansų ir kultūros ministrais. Kalbant apie Sportininkų rengimo centrą, noras yra, kad jis būtų užbaigtas iki 2017 metų birželio“, – sakė premjeras.

Meras R. Malinauskas pažymėjo, kad susitikime aptarti du klausimai, kurie yra aktualūs ne tik kurortui, bet ir visos Lietuvos įvaizdžio formavimui. „Aptarėme pasirėngimą šiuolaikinės penkiakovės pasaulio taurės finalui, kuris už nepilnų dvejų metų vyks Druskininkuose, ir visų laukiamas ir labai aktualus klausimas – Kultūros rūmų įrengimas. Daug metų dirbame šiuo klausimu, tikimės, kad netrukus ledai pajudės“, – sakė R. Malinauskas.

Susitikime taip pat dalyvavo premjero patarėjai, skyrių vedėjai, Seimo narė Kristina Miškinienė, Kūno kultūros ir sporto departamento vadovas Edis Urbanavičius, rangovo, įrengiančio Sportininkų rengimo centrą, atstovas ir kiti svečiai.

Po susitikimo svečiai pagerbė Druskininkuose gyvenusį ir kūręs vieną žymiausių Lietuvos dailininką ir kompozitorių M. K. Čiurlionį – minint 140-ąsias kūrėjo gimimo metines prie jo paminklo iškilmingai padėta gėlių (**nuotr.**).

Premjeras apžiūrėjo buvusios „Nemuno“ sanatorijos pastatus, kurių dalyje planuojama įrengti Kultūros ir kongresų rūmus, apsilankė Sportininkų rengimo ir reabilitacijos centre, kur apžiūrėjo projekto eigą. Meras R. Malinauskas pažymėjo, kad visada geriau viską pamatyti realybėje, negu bandyti tik nupasakoti esamą situaciją, todėl premjero vizitas labai reikšmingas visai Druskininkų bendruomenei.

Ministras Pirmininkas susitiko su druskininkiečiais – Socialinių paslaugų ir jaunimo užimtumo centre A. Butkevičių pasitiko aktyvieji „Bočiai“, veiklus Jaunimo užimtumo centro kolektyvas ir Druskininkų jaunimas.

Premjerui taip pat pristatyta Druskininkų vietos veiklos grupės veikla. Viečiųnų bendruomenės centre apsilankiusiems svečiams Viečiųnų bendruomenės pirmininkė Agnė Jazepčikaitė-Gaidienė pristatė kaimiškujų vietovių integraciją į kurorto ekonomikos vystymą, bendruomenės užimtumo didinimo programas, paslaugų plėtrą ir kaimiškosios produkcijos ir žaliavų tiekimą į mokyklas bei kitas kurortines įstaigas.

„Jaunimas labai aktyviai dalyvauja įvairiose veiklose, bendruomenės, kuriose apsilankėme, yra labai aktyvios. Bendruomeniškas yra ugdomas, puoselėjamas. Labai smagu, kai viskas kuriama žmonių iniciatyva, jie pilni idėjų“, – sakė A. Butkevičius.

Premjeras savo vizitą Druskininkuose baigė susitikimu su Druskininkų verslo atstovais ir įmonių vadovais. „Pastaruoju metu visame pasaulyje vyksta gaudesnis valdžios, verslo ir mokslo bendradarbiavimas. Jeigu norime konkuruoti globaliame pasaulyje ir būti patrauklūs investiciniu požiūriu, tai be bendradarbiavimo tarp verslo ir valdžios vargu ar galima tikėtis didelių investicijų pritraukimo“, – pažymėjo premjeras.

Meras R. Malinauskas susitikimo metu pristatė Druskininkams aktualias temas, ES finansinės paramos 2014–2020 metų laikotarpio pagrindinius Druskininkų planuojamus įgyvendinti projektus. „Džiaugiuosi, kad premjero vizitas sutapo su jau tradicija tapusiu susitikimu su verslo atstovais, kad žmonės, tiek verslo atstovai, tiek bendruomenės nariai, galėjo užduoti jiems rūpimus klausimus“, – sakė R. Malinauskas.

Taip pat buvo aptartas Lietuvos socialinis modelis, BVP aktualijos, minimalaus darbo užmokesčio didinimo perspektyvos.

GRYBŲ SOSTINĖJE – NAUJI SUMANYMAI

BARBORA GAUDUTĖ

*Varėnos rajono vadovai
su meru A. Kašėta (antras iš dešinės)*

Varėniškiai rugsėjo 26-ąją susikvietė gausų būrį svečių į tradicinę dvidešimtąją Grybų šventę ir tryliktąjį grybavimo čempionatą rajono mero Algio Kašėtos taurei laimėti. „Kadangi kitos derliaus šventės neturime, kartu ne tik grybais, bet ir kitomis rudens gėrybėmis pasidžiaugiame“, – „Savivaldybių žinioms“ svečiuojantis Varėnoje sakė meras Algis Kašėta.

Grybų šventėje svečių sulaukta ne tik iš Vilniaus, nes traukinys perpus pigiau vežė visus norinčius šventėje dalyvauti, ne tik iš Lietuvos, bet ir iš Baltarusijos, Lenkijos, Vokietijos.

PIRMIEJI DARBAI

Nors, kaip pabrėžė Varėnos rajono savivaldybės meras A. Kašėta, tenka dirbti pagal ankstesnės komandos suplanuotą biudžetą, tačiau taupiai dirbant šį tą ir nenumatyto pavyksta nuveikti. Vienas tokių darbų – sutvarkytos krepšinio aikštelės Varėnos mieste. „Tai buvo iššūkis: atnaujinsime ar teks laukti kitų metų biudžeto? Aikštelės buvo labai nugyventos. Sulaužytos lentos, dingę lankai. Dabar jose gali žaisti ir vaikai, ir suaugusieji, – apžvelgdamas per pirmąjį pusmetį naujosios komandos nuveiktus darbus pažymėjo meras. – Iš sutaupytų lėšų sutvarkysime dalies Laisvės gatvės šaligatvius, apšvietimą, praplėsime esamą mašinų stovėjimo aikštelę, įrengsime nuovažas.“

Iš nuveiktų darbų – suremontuotas Kašėtų kaimo tiltas, pradėtas asfaltuoti kelias į Rudnios gyvenvietę. „Kai kuriems darbams ir didelių pinigų nereikia, užtenka tik pastebėti. Kad ir į Civilinės metrikacijos skyrių vedantis šaligatvis, kuriuo žengdamos jaunosios galėjo ne tik kulniukus nusi-laužti, bet ir rimčiau susižaloti. Sandėlyje turėjome geresnių plytelių, kuriomis ir buvo atnaujintas senasis šaligatvis, vedantis į savivaldybę pakankamai reprezentuojančią vietą“, – pirmaisiais įspū-džiais dalijosi meras.

KEIČIAMA ADMINISTRACIJOS STRUKTŪRA

„Kadangi esama savivaldybės administracijos struktūra nebeatitinka laiko reikalavimų, ieško-me veiksmingesnės, padedančios geriau spręsti rajono gyventojų problemas struktūros“, – apie pradėtas permainas užsimeina savivaldybės administracijos direktorius Alvydas Verbickas, į savival-dą atėjęs iš policijos bendruomenės ir, kaip pats juokauja, sunkiai priprantantis, kad gavus pavedi-mą dar galima svarstyti: dabar ar vėliau daryti?

„Nuo 2016 m. sausio 1 dienos Varėnos savivaldybės administracijoje pradės dirbti naujai su-formuota struktūra. Vietoj Finansų ir Plėtros ir investicijų skyrių, kurių veikla glaudžiai susijusi, bus steigiamas vienas Finansų ir investicijų skyrius. Yra atskiri Informacinių technologijų ir Dokumentų ir ryšių su visuomene skyriai. Jie taip pat bus jungiami. Kadangi radome didelę spragą teisiniams rei-kalams spręsti, Teisės ir personalo skyrių išskaidysime, įsteigdami du atskirus skyrius, – savivaldybės administracijos struktūros pertvarkymą pristato direktoriaus pavaduotoja Vilma Miškinienė, įvairiose

*Prie rajono savivaldybės lankytojus pasitinka
mažasis grybautojas*

pareigose savivaldybėje dirbanti jau 16 metų. – Savivaldybėje yra Turizmo ir verslo skyrius, bet jame dirba tik du žmonės ir realiai turizmo ir vers-lo plėtros srityje jie mažai ką daro. Daugiausia už-siima popieriniais reikalais – licencijos, reklamos leidimai, smulkiojo ir vidutinio verslo skatinimo programa. O juk reikalingas strategijų kūrimas, analizė. Tai mūsų savivaldybėje nebuvo daroma. Laiko nebeatitinka ir Žemės ūkio skyrius. Juk tai irgi verslas. Taigi šie skyriai jungiami, įsteigiant Ekonomikos ir žemės ūkio skyrių. Kadangi soci-alinė sritis susijusi su sveikata, savivaldybės gy-dytojo funkcijas prijungiame prie Socialinės pa-ramos skyriaus. Vietoj Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus kuriame Švietimo skyrių ir Kultūros ir sporto skyrių, kuriam būtų perduotos ir paminklotvarkos funkcijos.“

„Keista, kad rajone, kuriame organizuojama daug gražių renginių, neturėjome atskiro Kultūros skyriaus, – pažymi rajono meras. – Kultūros skyriuje bus įsteigtas papildomas kultūros spe-cialisto etatas. Skyriuje dirbs ir jaunimo reikalų koordinatorius.“

Pasiteiravus, ar numatyti kokie pokyčiai švietimo įstaigų tinkle, mero pavaduotojas Giedrius Samulevičius pabrėžė, kad kol kas padėtis analizuojama, nepriimant skubotų sprendimų.

„Imtis drastiškų ir nepamatuotų sprendimų švietimo srityje jokių būdu neketiname. Aiškinamės, kokie ikimokyklinio ir priešmokyklinio, bendrojo ugdymo poreikiai. Stengiamės, kad kuo geriau būtų panaudotas naujai atsiradęs neformaliojo švietimo krepšelis“, – teigė vicemeras.

DĖMESYS – INVESTICIJOMS

Pasak savivaldybės administracijos direktoriaus, galvojant apie rajono perspektyvas ypač daug dėmesio skiriama investicijoms. Nors juokaujama, kad didžiausias varėniškių turtas – grybai ir uogos, tačiau rajone veikia nemažai medžio apdirbimo, statybinių medžiagų gamybos įmonių, kaimo turizmo sodybų. Tad, kaip pabrėžė savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybė ieško galimybių sudaryti patrauklesnes sąlygas investuotojams. Ir pati savivaldybė, planuodama 2014–2020 metų ES paramos panaudojimą, labiausiai orientuojasi į investicinius projektus. „Esame numatę prioritetus. Kai kuriose gyvenvietėse atnaujinsime infrastruktūrą. Planuojame sutvarkyti centrinę Varėnos dalį, parką“, – planais dalijasi direktorius Alvydas Verbickas.

Savivaldybės vadovai pažymėjo, kad jų planuose – aktyvesnė turizmo plėtra. „Turizmo verslas buvo mažai puoselėjamas. Mes esame tikrai gražus kraštas, bet tam nebuvo skiriamas reikalingas dėmesys, – sakė rajono meras A. Kašėta. – Norime, kad užsimegztų glaudesnis bendradarbiavimas su Druskininkų savivaldybe. Juk pas juos atvažiuosiam poilsiautojui įdomu apsilankyti ir aplinkiniuose rajonuose. O Varėnos rajone turime daug ką įdomaus parodyti. Tik, deja, per mažai dėmesio buvo skiriama šios informacijos sklaidai.“

Neseniai buvo pasirašyta sutartis su Turizmo departamentu dėl Turizmo informacijos ženklo oficialaus naudojimo („I“). Tai suteikia 50 proc. nuolaidą dalyvauti tradicinėje „Adventuro“ parodoje. Savivaldybės vadovai tikisi, kad Varėnos rajonas bus labiau matomas, galės naudotis Turizmo departamento rengiamais mokymais, rinkodaros projektais. Artimiausiu metu Varėnos miesto priegose ir pagrindinėse sankryžose bus pastatyti kelio ženklai, nukreipiantys į Varėnos švietimo centro Turizmo ir verslo informacijos skyrių.

Galvojant apie ateities planus, tikimasi, kad teigiamą įtaką turės ir geležinkelis, kurį, kaip pabrėžė meras, dirbant Seime kartais nelengvai tekdavo apginti, nes jis rajonui – didelis turtas. Juk ir Varėna, ir daugelis miestelių kaip tik ir susikūrė dėl geležinkelio.

Pajuokavus, ar dirbant meru netenka susidurti su savivaldos veiklai kliudančiais įstatymais, už kuriuos pats, būdamas Seimo nariu, balsavo, A. Kašėta užsimena, kad jau kreipėsi į Seimo narius, prašydamas priimti įstatymo pataisas, kurios savivaldybei leistų laisviau disponuoti miško žeme miesto teritorijoje. „Tačiau didelio sąžinės graužimo dėl esamos teisinės bazės neįjuntu, nes vieno nario nuomonė ne visada sutampa su daugumos nuomone“, – sakė meras.

„SIDABRINĖS BITĖS“ –

VARĖNOS KRAŠTO KULTŪROS PUOSELĖTOJAMS

Minint Mikalojaus Konstantino Čiurlionio gimimo 140-ąsias metines, tris dienas po Merkinės, Liškiavos ir Senosios Varėnos bažnyčių skliautais aidėjo muzikos ir meno šventė „Rudens sonata“. Baigiamajame renginyje, vykusiame Senosios Varėnos Šv. arkangelo Mykolo bažnyčioje, devynioliktą kartą įteikti garbingi apdovanojimai. „Sidabrinės bitės“ ženklai įsegti ir Savivaldybės kultūros premija apdovanoti Varėnos Jadvygos Čiurlionytės menų mokyklos mokytoja metodininkė Ilona Zalanskienė ir menininkas Vytautas Baublys. Laureatus sveikino rajono meras Algis Kašėta, Seimo narys Vidas Mikalauskas. Nuo 1996 metų „Sidabrinių bičių“ apdovanojimus yra gavę 37 rajono kultūrai labiausiai nusi-pelnę kraštiečiai.

Prie Varėnos geležinkelio stoties pastatytas atminimo paminklas broliams tremtiniams: „Likome gyvi, kad būtume laisvi“

REIKALINGOS PERMAINOS

Nors politika neretai tapti draugais priverčia ir vakarykščius priešus, pasak Varėnos rajono mero, formuojant jų komandą tiesiogiai išrinkto mero pageidavimai sutapo su koalicijos partnerių nuomone. Tėvynės sąjungos–Lietuvos krikščionių demokratų deleguotą vicemerą jis buvo nusižiūrėjęs dar prieš pasiūlant. Nuomonė sutapo ir pasirenkant administracijos vadovus.

„Džiaugiuosi savo komanda, dalykiškos diskusijos labai gražiai vyksta savitarpio supratimo atmosferoje. Permainos daromos tam, kad savivaldybės administracija geriau dirbtų žmonių labui, – pažymėjo rajono meras. – Padaryti mažiau klaidų mums padeda ir stipri opozicija, tarp kandžių pastabų išskilanti ir problemas, todėl vertiname jų pastabas.“

Pasiteiravus, kodėl nusprendė Seimo nario kėdę iškeisti į mero pareigas, A. Kašėta patikino, kad į merus kandidatavo matydamas, kokių pokyčių reikia Varėnos rajonui, kuriame jis pats gimė, užaugo ir kuriam dirbdamas Seimo nariu atstovavo 18 metų. „Mačiau, kad didėja žmonių nepasitenkinimas savivaldybės darbu, o jų reiškiama priekaištai sutapo su mano matymu, – sakė meras ir pridūrė: – čia visai kita darbo specifika negu Seime. Ten uždarius kabineto duris ir išėjus iš pastato pavykdavo problemas palikti už durų ir į namus grįžti su šviesesne galva. Dirbdamas meru kol kas problemas su savimi išsinešiu į namus ir su jomis atsikeliu. Tam įtakos turi didelis tempas. Išsiskėlėme sau nemažus uždavinius ir norime juos sėkmingai įgyvendinti. O kadangi šiose pareigose esame visi naujokai, kartu tenka ir mokytis. Laiko pareikalauja ir neplanuoti darbai. Ankstesniame darbe būdavo posėdžių grafikai, darbotvarkės, o dabar daug ir įvairių netikėtų veiklų.“

„Man patinka, kad įvedus tiesioginius merų rinkimus išnyko „pokiliminiai“ žaidimai, siekiant perimti vadovavimą rajonui. Dabar ta galimybė minimali. O tai komandai suteikia stabilumo ir užtikrintumo. Dirbti su tiesiogiai išrinktu meru labai paprasta. Jis vadovaujasi komandinės veiklos principu. Tada priimami labiau pamatuoti sprendimai“, – komandos darbą apibūdina trečią kadenciją rajono tarybos nariu išrinktas mero pavaduotojas G. Samulevičius.

Romo Gurklio nuotraukos

RŪTA AVERKIENĖ

EMIGRANTŲ ANTPLŪDŽIO EROJE?

ANTANAS ANSKAITIS

Kai regi vaizdus su miniomis emigrantų, laužančių užkardas ir kertančių valstybių sienas, norom nenorom prisimeni tarsi pranašiškus poeto žodžius: „nebeužtvenksi upės bėgimo“. Galima ilgai ginčytis, kas kaltas, kad Artimuosiuose Rytuose, Afganistane, Libijoje ir keliose kitose Afrikos šalyse kunkuliuoja neramumų zonos, auginančios juodusius islamo džihadistus, sprogdinančius tūkstančius metų stovėjusius kultūros paminklus ir be gailėsčio kapojančius nekaltų žmonių galvas. Tik tie ginčai naudos neduos, nesustabdys pabėgėlių lavinos. Pasitvirtina filosofų išmintis: karus lengva pradėti, bet sunku baigti, karų pasekmės nenuspėjamos.

Europą emigrantai tiesiog užtvindė. Kasdien po kelis tūkstančius atvykėlių, per šių metų pusmetį apie pusę milijono. Tokio tautų kraustymosi senasis žemynas nematė nuo pat Antrojo pasaulinio karo. Tas srautas įvairialypis. Tarp baimės ir neviltingo kamuojamų tikrų karo pabėgėlių pinasi jauni, energingi vyrai, kažkodėl pametę pasus, bet išsaugoję modernius mobiliuosius telefonus. Tai daugiausia iš ramių šalių sotaus gyvenimo ieškančios nelegalūs ekonominiai migrantai. Darbuotojai, talentai, o gal potencialūs nusikaltėliai? Pagaliau daugėja įtarimų, kad į emigrantų laviną gali būti įsimaišę ir užsimaskavę teroristai. Viešosios tvarkos saugotojams ir specialiosioms tarnyboms teks sunkiai plušėti, kad atskirtų nelaimėlius nuo nenaudėlių, darbuotolius nuo dykaduonių, pašalpų ieškotojų.

Naivu tikėtis, kad mūsų šalis išliks užkampyje ir išvengs emigrantų antplūdžio. Neseniai mūsų biurokratai verkšleno, kaip sunku bus priimti, apgyvendinti 325 asmenis. Migrantų srautas senajame žemyne taip greitai keičia padėtį, kad, atrodo, bet kokie išankstiniai skaičiai jau netenka prasmės.

Pasak Vokietijos pareigūnų, visos ES šalys turi pagal realias išgales spręsti pabėgėlių problemą. Per dvejus metus mūsų valstybei jau siūloma priimti, apgyvendinti ir įdarbinti 1105 migrantus. Vokietijos kanclerė net pagrasino – toms valstybėms, kurios vengs prisidėti prie pabėgėlių krizės sprendimo, gali būti pritaikytos

finansinės sankcijos, neteikiama parama.

O popiežius Pranciškus pakvietė artimo meilę demonstruoti ne žodžiais, bet darbais – kiekvienai parapijai, vienuolynui priglausti bent po vieną pabėgėlių šeimą. Jei paklausysime šio krikščioniško kvietimo, turėsime priglobti bemaž tūkstantį pabėgėlių šeimų. O anų kraštų šeimos gausios, ne tokios kaip mūsų.

Europą ištikusio didžiulio išbandymo sąlygomis egoistiškai ir keistai atrodo skeptikų, sterilių tautininkų išvedžiojimai, kad priėmus emigrantus sunyks mūsų kultūra, prarasime tautinę tapatybę. Skeptikų gretose pamatysi ir partijų lyderių, ir savivaldybių vadovų. Neseniai žiniasklaidos priemonėse plačiai nuskambėjo Biržų rajono savivaldybės mero Valdemaro Valkiūno žodžiai: „Tik išprievartautas sutiksisi priimti, kaip jūs sakote, pabėgėlius...“

Argi iš tiesų Lietuvos gyventojai tiek ištįžę, kad keli tūkstančiai pabėgėlių aukštyn kojomis apvers trijų milijonų valstybės gyvenimą? Mūsų didieji kunigaikščiai į Lietuvą kvietė atvykti užsienio amatininkus, priėmė žydus, įkūrė totorių ir karaimų kaimus. Istorija liudija, kad atvykėliai stiprino ir gynė valstybę, taikiai sugyveno su vietiniais žmonėmis. Tad gal verta pasisemti išminties ir iš mūsų garbingos praeities?

Apie pabėgėlių reikalus išsamiau ir kompetentingiau turi teisę kalbėti Jonavos rajono savivaldybės darbuotojai. Nuo 1997 m. šiame rajone, Ruklos seniūnijoje, veikia Pabėgėlių priėmimo centras. Šiuo metu jame įkurdinti 35 atvykėliai. Jie mokomi lietuvių kalbos, lanko profesinio orientavimo, visuomenės pažinimo kursus. Seniūnijos gyventojai emigrantams didesnių priekaištų neturi. Apie emigrantų antplūdį rajono meras Mindaugas Sinkevičius sako: „Laukiame pabėgėlių su nerimu, tačiau ir su tikėjimu, kad galime susitvarkyti. Norėtume tikėti, kad ir valstybė pasiruošusi mums padėti.“

Tačiau kol kas nei valstybės institucijos, nei daugelis savivaldybių nėra tinkamai pasirėngusios priimti nelaimėlius. Pernai pavasarį Evangelikų liuteronų bažnyčios kvietimu į Lietuvą buvo atskraidinta dešimt Sirijos pabėgėlių krikščionių šeimų, iš viso apie 40 žmonių. Pasak vyskupo Mindaugo Sabučio, brolius Sirijos krikščionis priglaudė klebonijos, kelios labdaringos šeimos. Praėjo pusantų metų, ir visi Sirijos krikščionys... išvažiavo, nes Marijos žemės biurokratai nesugebėjo sutvarkyti dokumentų, kad atvykę išsilavinę žmonės, tarp jų gydytojai, inžinieriai, galėtų gauti darbą ir nuolat gyventi. Gėda tai valstybei, tai savivaldybei, iš kurios bėga dyčiai.

Neseniai šalies Prezidentė Dalia Grybauskaitė aplankė Vilniaus arkivyskupijos priglaustas tris pabėgėlių šeimas, iš klausė jų pageidavimus. Tai gražus gestas, tikėkimės, gal jis paskatins Seimą greičiau tobulinti įstatymus, o migracijos tarnybos pareigūnus būti jautresnius, veikti operatyviau.

Pagaliau į pabėgėlių problemą derėtų pažvelgti ne verkšlenotojų, o realių optimistų akimis. Pasak Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidento Roberto Dargio, mūsų verslo įmonės gali suteikti darbą apie 50 tūkst. žmonių. Įsiliejantys į darbo rinką emigrantai būtų didelis mūsų ekonomikos augimo impulsas. Tad kol mus pasieks pirmieji šimtai emigrantų, turėtume būti apsarstę valstybės integracijos sistema, didesnė, daugiau įmonių turinčiose savivaldybėse įsteigę pabėgėlių priėmimo centrus, sukomplektavę jų kadrus, išleidę nors kelių šimtų žodžių arabų–lietuvių kalbų žodynelį. Ne tik krikščionių visuomeninėms organizacijoms, bet ir seniūnijų darbuotojams vertėtų žinoti šeimas, kurios norėtų priimti pabėgėlius.

P. S.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, pabėgėlius jau sutiko priimti Alytaus, Birštono, Šiaulių miestų, Akmenės, Joniškio, Kauno, Kelmės, Kėdainių, Klaipėdos, Pakruojos, Raseinių, Šiaulių, Skuodo rajonų savivaldybės.

Mečišlovo Ščepavičiaus pieš.

